

[Udenrigsministeren.]

i Kraft. Betingelsen for deres Ikrafttræden, anerkendt fra alle Sider, er denne, at alle Staterne med Mestbegunstigelsesret skal give deres Samtykke dertil. Under alle hidtidige Forhandlinger har Sovjet-Unionen, de Forenede Stater og en Række oversøiske Stater erklæret, at de ikke agtede at gøre dette. Om denne Holdning vil blive forandret i den kommende Tid eller ikke, er vel ikke til at forudse, men Sandsynligheden turde være for, at man i hvert Fald kun i meget ringe Omfang og kun gennem de allerstørste Besværligheder vil kunne komme ind i et saadant System af Præferenceaftaler. Det har da ogsaa været en almen herskende Opfattelse under Forhandlingerne i det saa meget og saa hyppigt spottede Genève. Den almindelige Opfattelse hos Forretningsmænd, Politikere og Nationaøkonomer, der har deltaget i Forhandlingerne dernede, har været den, at hvis man skulde arbejde sig frem mod den Art Planøkonomi i det i saa mange Stater splittede Europa og de andre tilsvarende Verdensomraader, da maatte dette ske ligesom af sig selv, efter at der var givet større Omsætningsfrihed, saaledes at Toldgrænserne ikke i samme Grad som nu dannede en kunstig Hindring for den naturlige Produktion og den naturlige Varefordeling. Kun paa et bestemt Omraade er Planer om en Fællesoptræden naaet saa langt frem, at jeg for min Del synes, der i hvert Tilfælde kunde knytte sig et svagt Haab dertil; det, jeg tænker paa, er de allerede i nogen Tid forberedte og mere og mere fæstnede Planer om en vis Internationalisering af Møntvæsenet og af Finansieringen. Smaa Skridt dertil er besluttede ved Oprettelsen af den internationale Bank i Basel og ved Oprettelsen af et internationalt Kreditinstitut for Landbrug. Jeg for min Del tror, det vil være klogt fra vor Side at stille os med Interesse overfor dette, ikke at vise Kølighed selv i de Tilfælde, hvor vi maa erkende, at det ikke kan have direkte øjeblikkelige Nytte for os, ja maaske endda kunde vække en og anden Betænkelighed. Det er vel ikke helt udelukket, at der ud af den Finanskrise, som i Øjeblikket ryster de økonomiske Forhold og dermed de politiske Forhold rundt om i Landene, kan vokse Bestræbelser, der i nogen Tid kan føre frem mod en vis Internationalisering af Pengevæsenet og en forstandigere Fordeling af Kreditten end den fuldkommen fornuftstridige Ordning af Kreditsystemet, som i de sidste Aar har ført med afgørende Sikkerhed frem mod den nuværende finansielle Katastrofe.

Det er jo ogsaa muligt, der i den kom-

mende Tid vil blive gjort mangfoldige Tilløb til en Regulering af Europas Økonomi ved Aftaler mellem Staterne. Det er muligt, at England vil føres ind i en saadan Politik, der i Forvejen har ikke saa ringe Sympati i Tyskland og i Frankrig og ogsaa i Italien. Hvis det bliver Tilfældet, tror jeg ikke, vi skal lukke Øjnene for, at saa vil det bringe en meget vanskelig, en i mange Henseender farefuld Situation for de mindre Stater, thi under en saadan Tilretteleggelse vil de store Stater, som raader over de afgørende Raastofprodukter, staa med en ganske anden Styrke end de mindre Stater; men det er ganske klart, at hvis vi glider ind i dette Spor, maa vi indrette os derefter, og vi maa paa disse Omraader følge hele den Udvikling, der foregaar, med aabent Sind, rede til at tage de Aftaler, der er fornødne, for at vi kan hævde vore Interesser i saa stort Omfang, som det overhovedet er gørligt.

Man har spurgt mig under Forhandlingen her, om vi overhovedet var forberedte til noget saadant, og dertil vil jeg svare, at saa vidt saadan Forberedelse overhovedet er tænkelig, før Mulighederne foreligger, ja, saa foregaar den. Alle de Spørgsmaal, som staar i Forbindelse hermed, drøftes regelmæssigt i denne Tid i og med Erhvervsorganisationerne. De ministerielle Embedsmænd i de interesserede Ministerier arbejder Dag ud og Dag ind med Spørgsmaal af denne Karakter. Danmark har for sit Vedkommende taget aktivt Del i en lang Række internationale Overvejelser af Spørgsmaal paa dette Omraade. Endelig har der været hyppig Forhandling, og vil fortsat blive Forhandling, gennem samlede Møder mellem Oslo-Staterne, for ikke at tale om, at der er en stadig Føling mellem dem, saaledes at vi i hvert Tilfælde, hvor der sker nye Ting, som paa en eller anden Maade kan faa Interesse for os, saa vidt gørligt tager Stilling efter at have hørt hinandens Opfattelse, og saaledes, at vi tager saa meget Hensyn dertil som paa nogen Maade muligt.

Men hvis man spørger mig: Har I forberedt nogle bestemte Aftaler, som I vil træffe, har I valgt, hvem I vil træffe de Aftaler med, saa vil jeg svare: Det har vi ikke; det vilde være fuldkomment Fantasteri at indlade sig paa noget saadant i Øjeblikket, hvor man slet ikke kender de Forhold, overfor hvilke man her vil komme til at staa.

Adskillige Talere har med stor Iver understreget de Vanskeligheder og Usikkerhedsforhold, der i Øjeblikket gør sig gældende. Jeg skal ikke modsige disse Talere, jeg skal gerne sige dette, at det gaar i Øjeblikket i Europa og i Verden særdeles slet